

No: 2011/11

Tarih: 02.03.2011

Konu: 75 Seri Nolu Gelir Vergisi Sirkülerinde; yıllık gelir vergisi beyannamesinde ücretler ile birlikte diğer gelir unsurlarının da beyan edilmesi ve beyannamedeki toplam gelirin 50.000 TL'yi aşması durumunda gelir vergisinin hesaplanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Özet: Yıllık gelir vergisi beyannamesinde diğer gelir unsurlarıyla birlikte ücret gelirlerinin de beyan edilmesi halinde, gelir vergisinin ne şekilde hesaplanacağı bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

1. Gelir Vergisinin Hesaplanması

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesine göre tam mükellef gerçek kişilerin tamamı tevkifata tabi tutulmuş olan birden fazla işverenden alınan ücretinin bulunması ve birden sonraki işverenlerden alınan ücretlerin toplamının Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde söz konusu ücretlerin yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca anılan Kanununun 95 inci maddesinde de tevkif suretiyle vergilendirilmeyeceği hüküm altına alınan ücretlerin yıllık beyanname ile bildirilmesi gerektiği hususu düzenlenmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun vergi tarifesine ilişkin 103 üncü maddesi, 2010 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere aşağıdaki gibidir.

" Madde 103 - Gelir vergisine tabi gelirler;

8.800 TL'ye kadar	% 15
22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası	% 20
50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin % 27 22.000 TL'si için 3.960 TL), fazlası	
50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin % 35 50.000 TL'den fazlasının 76.200 TL'si için 18.594 TL), fazlası	

oranında vergilendirilir."

Buna göre 2010 takvim yılına ilişkin olup, yıllık gelir vergisi beyannamesinde 50.000 TL'yi aşacak şekilde ücretle birlikte diğer gelirlerin de beyan edilmesi durumunda, 50.000 TL'yi aşan tutarın ücret gelirine isabet eden kısmına daha düşük vergi oranının uygulanması gerekmekte olup, ücret geliri

nedeniyle eksik hesaplanması gereken vergi tutarı aşağıda gösterilen şekilde hesaplanabilecektir.

- ✓ Beyannameye dahil edilen tüm gelirlerin toplamından oluşan Vergiye Tabi Gelir (Matrah) üzerinden, tarifenin ücret dışındaki gelirler için geçerli olan vergi oranları esas alınarak gelir vergisi hesaplanacak,
- ✓ Beyannameye dahil edilen ücret gelirinin, beyan edilen toplam gelir içindeki oranı bulunarak, bu oranın toplam Vergiye Tabi Gelirin (Matrah) 50.000 TL'yi aşan kısmına uygulanması sonucunda ulaşılabilecek tutara (Bu tutar en fazla 26.200 TL olabilecektir.) %8 oranının uygulanması suretiyle, beyan edilen ücret geliri dolayısıyla toplam vergiden indirilecek gelir vergisi tutarı hesaplanacak¹,
- ✓ Ücret geliri dolayısıyla eksik hesaplanması gereken vergi tutarının, beyannamedeki tüm gelirlerin toplamından oluşan matrah üzerinden hesaplanan vergi tutarından düşülmesi suretiyle, beyannameye gösterilecek "hesaplanan gelir vergisi" tutarı bulunmuş olacaktır. Bu Sirküler'de belirlenen "hesaplanan gelir vergisi" tutarının tespitine ilişkin yöntemin dışında doğru sonucu verecek başka hesaplama şekillerinin de kullanılması mümkündür.

2. Uygulamaya İlişkin Örnekler:

Örnek 1: Bay (A) nın 2010 yılına ilişkin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesindeki gelirleri

aşağıdaki gibidir.

Beyan Edilen Serbest Meslek Kazancı	40.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri(1.İşverenden Alınan, Tevkifata Tabi Tutulmuş)	35.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri (2.İşverenden Alınan, Tevkifata Tabi Tutulmuş)	25.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	100.000 TL
Yıl İçinde Tevkifat Yoluyla Ödenen Vergi	12.240 TL

Ücrete Ait Tevkifat : 9.862

Serbest Meslek Kazancına Ait Tevkifat : 2.378

Buna göre, gelir vergisi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- **Beyan Edilen Vergiye Tabi Gelir (Matrah) Üzerinden Hesaplanan Vergi**
[(100.000 - 50.000) X % 35 + 11.520] = 29.020 TL
- **Beyan Edilen Ücret Gelirinin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı**
[(35.000 + 25.000) / 100.000] = % 60
- **50.000 TL'yi Aşan Vergiye Tabi Gelirin (Matrah), Beyan Edilen Ücret Gelirine Tekabül Eden Kısmı**
[(100.000 - 50.000) X % 60] = 30.000 TL (26.200 TL'si dikkate alınacaktır.)
- **Beyan Edilen Ücret Geliri Dolayısıyla Eksik Hesaplanacak Gelir Vergisi**

¹ Beyan Edilen Ücret Dolayısıyla Toplam Vergiden İndirilecek Gelir Vergisi = [(Beyan Edilen Toplam Matrah - 50.000) x Ücretin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı x (% 8)]

$$(26.200 \times \% 8) = 2.096 \text{ TL}$$

- **Hesaplanan Gelir Vergisi**
(29.020 - 2.096) = 26.924 TL
- **Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi**
(26.924 - 12.240) = 14.684 TL olacaktır.

Örnek 2 : Bay (B) nin 2010 yılına ilişkin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesindeki gelirleri aşağıdaki gibidir.

Beyan Edilen Serbest Meslek Kazancı	30.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri (Tevkifata Tabi Tutulmamış)	30.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	60.000 TL

Buna göre, gelir vergisi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- **Beyan Edilen Vergiye Tabi Gelir (Matrah) Üzerinden Hesaplanan Vergi**
[(60.000 - 50.000) X % 35 + 11.520] = 15.020 TL
- **Beyan Edilen Ücret Gelirinin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı**
(30.000 / 60.000) = % 50
- **50.000 TL'yi Aşan Vergiye Tabi Gelirin (Matrah), Beyan Edilen Ücret Gelirine Tekabül Eden Kısmı**
(60.000 - 50.000) X % 50 = 5.000 TL
- **Beyan Edilen Ücret Geliri Dolayısıyla Eksik Hesaplanacak Gelir Vergisi**
(5.000 X % 8) = 400 TL
- **Hesaplanan Gelir Vergisi** (15.020 - 400) = 14.620 TL
- **Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi** 14.620 TL olacaktır.

Saygılarımızla.

ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik

Hizmetleri Ltd. Şti.

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.